

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/191617,W-Gdyni-zakonczyly-sie-15-Festiwal-Filmowy-Niepokorni-Niezlomni-Wykleci.html>

20.05.2024, 18:46

W Gdyni zakończył się 15. Festiwal Filmowy Niepokorni Niezłomni Wyklęci

30 września 2023 roku, podczas uroczystej gali zamknięcia festiwalu w Teatrze Muzycznym w Gdyni, zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma otrzymał statuetkę „Drzwi do wolności”. Nagrodzona została także produkcja filmowa IPN „Stanisław Heliski. Dlatego”.

Uroczysta gala zamknięcia 15. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Niepokorni Niezłomni Wyklęci – Gdynia, 30 września 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN, uhonorowany statuetką „Drzwi do wolności” – Gdynia, 30 września 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczysta gala zamknięcia 15. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Niepokorni Niezłomni Wyklęci – Gdynia, 30 września 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Uroczysta gala zamknięcia 15. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Niepokorni Niezłomni Wyklęci – Gdynia, 30 września 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

wielu upamiętnień rodziny Ulmów by nie było. Podziękował kierującemu Instytutem przez ostatnie 23 lata prezesom za swobodę działalności, wsparcie, obecnemu prezesowi dr. Karolowi Nawrockiemu za tak wiele inicjatyw towarzyszących beatyfikacji rodziny Ulmów.

Nagrodę główną w Konkursie Polskich Filmów Dokumentalnych za najlepszy dokument Festiwalu NNW – Złoty Opornik – otrzymał [film *Stanisław Helski. Dłatego*, w reż. Michała Torza](#), opowiadający o niezwykłym bohaterze – Stanisławie Helskim – rolniku i liderze Solidarności Chłopskiej, którego życiorys pokazuje brutalność systemu komunistycznego. Film wyprodukował Instytut Pamięci Narodowej.

– Jestem poruszony tą nagrodą tak samo jak poruszająca jest historia Stanisława Helskiego. To jest człowiek, który w 1994 roku uderzył Wojciecha Jaruzelskiego kamieniem w głowę i ówczesne media przedstawiały go z reguły jako wariata. Chciałem pokazać tym filmem, że to nie był wariat tylko człowiek zmaltretowany przez system komunistyczny – mówił reżyser obrazu odbierając nagrodę.

Na 15 Festiwalu Filmowym NNW doceniono też dwie inne produkcje Instytutu Pamięci Narodowej. Fabularyzowany dokument [„Matusia”](#), w reż. Macieja Fijałkowskiego otrzymał wyróżnienie kapituły Nagrody im. Janusza Krupskiego, przyznawanej za odwagę i trud w poszukiwaniu tematów i postaci niepokornych, niezłomnych i wyklętych. Przybliży on historię niezwyklej akcji ratowania dzieci żydowskich przez zakonnice ze Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi podczas II wojny światowej. Tytułowa Matusia to matka Matylda Getter przełożona Prowincji Warszawskiej franciszkanek, która koordynowała tę pomoc. Udało jej się uratować ponad 500 dzieci, a także około 250 dorosłych. Dzięki staraniom ocalonych przez nią Żydów Instytut Yad Vashem: World Holocaust Center, Jerusalem pośmiertnie nadał jej tytuł Sprawiedliwej wśród Narodów Świata. [Obraz został też wyróżniony w konkursie *Dokument Polski*.](#)

W tej kategorii wyróżnienie Festiwalu Filmowego NNW otrzymał także film „Wiara ‘44” w reż. Korka Bojanowskiego opowiadający o znaczeniu wiary oraz roli duchownych podczas Powstania Warszawskiego.

Wszystkie nagrodzone dokumenty zostały wyprodukowane przez Biuro Edukacji Narodowej IPN.

Podczas 15. edycji festiwalu odbyło się ponad dwieście projekcji filmów, spotkania z twórcami oraz świadkami historii. W tym roku o nagrody główne walczyło 65 filmów dokumentalnych, 13 filmów fabularnych, reportaże radiowe i wideoklipy. Podczas wydarzenia można było obejrzeć pięć filmowych produkcji IPN, które rywalizowały o nagrody w konkursach filmów dokumentalnych. W ramach pokazu specjalnego widzowie mieli również możliwość obejrzeć film *Czarny sufit*, w reż. Arkadiusza Biedrzyckiego o Józefie Mackiewicz.

W czasie festiwalu [zaprezentowano również wystawy, m.in. ekspozycję IPN „Śmierć za człowieczeństwo. Rodzina Ulmów”](#), poświęconą [rodzinie Ulmów z Markowej](#), zamordowanej

przez Niemców za pomoc Żydom w czasie II wojny światowej, beatyfikowanej 10 września 2023 roku.

Odbyło się wiele dyskusji, m.in. [debata „Jak opowiadać światu o totalitaryzmach”](#) z udziałem dr. Karola Nawrockiego, prezesa IPN, dyskusja [„Ostatni leśni”](#), w której wziął udział wiceprezes IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk oraz rozmowa na temat Polaków ratujących Żydów [„Ulmowie, Kowalscy, Kosiorowie – heroizm codzienny”](#) z udziałem dr. Mateusza Szpytmy, wiceprezesa IPN.

Podczas tegorocznego Festiwalu Biuro Nowych Technologii IPN zaprezentowało grę „Warsaw Rising – Miasto Bohaterów”, cieszącą się dużą popularnością „Grę Szyfrów” oraz na stanowisku VR „Szybowcą ‘87” oraz wspomnianą „Grę Szyfrów”. Odwiedzający strefę nowych technologii mogli w przestrzeni VR zapoznać się z [etiudą filmową „Świadectwo poMOCY”](#). Prezentacji projektów towarzyszyły quizy edukacyjne. Na festiwalu obecne było Wydawnictwo IPN ze swoją mobilną księgarnią, gdzie można było kupić nowości wydawnicze jak i otrzymać bezpłatne dodatki.